

Elvan Çelebi Gülce Bahçe

— FeyzullahKırca · 27 Ekim 2010

On dördüncü asırda
Anadolu da yaşayan,
Velilerden ve şairlerden
Oğul Ali'nin, babası Elvan...
Elvan'ın babası meşhur şairlerden,
Aynı zamanda bilinen tarihçilerden,
Bin yıllık ocakta yetişen Âşık Paşadır,
Elvan çelebi, Amasya civarında yetişti
Âlim ve Evliyaların büyüklüğüne erişti
Kırşehir de doğdu diye söylemişti konuşan diller
Babası orada yaşadı, vefatı orada yetişti.
Bu sebeple Elvan Çelebi'nin Kırşehir de doğmuşluğunun,
Söylentisi kulaklarımıza, daha bir kuvvetlice yerleşti.

*

Tespit edilememiştir, doğduğu tarih kesince,
Yüzlerinin kırlarında, sert soğuk rüzgâr esince
İçlerindeki yangında, suya özlem dinmeyince
Yol göründü gelinecek, öyle uzun ve ip ince
...Mensup olduğu aile,
....On üçüncü asrın ilk yarısında,
.....Moğol istilası sebebiyle;
.....Orta Anadolu'ya gelip yerleşmişti.
.....Anadolu'da önemli bir nüfus kazanmıştır...
Elvan Çelebi gündüzde, sevda dolu gecelerde
Bade dolu umutlarla, söylenilen hecelerde
Gergef ile oyalanmış, hatıralar peçelerde
Ne yaşanmışlıklar kaldı, gerideki nicelerde
...Elvan çelebinin;
....Dedesi Muhlis Paşa Yerleşti önce
....Çorum ile Mecitözü arasındaki Eski Çat köyüne.
.....Muhlis Paşa'nın babasının ismi
.....İlyas Horasani, olduğundan dolayı olsa gerek,
.....Söylenir oldu, sevgilinin güneşli bahçesi bu köye,
.....Ellez veya İlyas ismi, İlyas Köyü diyerek...
Elvan Çelebi'nin saygın ve güler yüzlü dedesi

Gül insan, İlyas Horasan, veli kulların velisi
Öldüğünde defnedildi, köyde yapıldı türbesi
Yaşamına devam etti, muhlis paşa ailesi
Talebeleriyle birlik, evler yaptırdı burada
Çiftçilikle meşgul oldu, geçinmek için sonrada...
İlim ve irfan peşinde, erinmek için murada
Yaşamına devam etti, muhlis paşa ailesi.
Zamanın âlimlerinden, ilim tahsil etti Elvan
Babası Âşık Paşa'nın, önde gelen talebesi
Şeyhülislam Fahrettin'le, tasavvuf doldu pehlivan
Dedesi vefat edince, çaldı hüznün galebesi,
...Elvan'ın sevgili veli dedesi
....Tatlı bir türkünün, aşkın ilmeklerinden geçerek,
.....Yaşanmıştı güzelliklerle dolu hikayesi.

*

(E)lvan Çelebi, babası Âşık Paşanın izniyle;
Ö(L)üm döşegine, her an yaklaştığını bilerek an be an,
Gö(V)desine emanet ruhun, geldiğini bilerek kalubeladan,
Yan(A)rak hakka hizmet aşkıyla, halka hizmet yolunda
Daya(N) ey gönlüm şu kısacık fani yaşamın dikenli kolunda diyerek;
(Ç)ıkmadan ulu davete çağırın, ulu yoldan
Y(E)rleşti hizmet etmek için, İlyas Köyüne kendisi...
Ge(L)eceğim ey yüce Rabbim ebedi yurduna deyip;
Hey(B)emde kuru ekmek bulunsun misali
Kend(İ)si yaptırdı bir Cami, zaviye, türbe ve hamam

*

Susuzlar engin ummanda, su arar tüm ziyadesi,
'Suyu neyleyeyim ben ki; gerektir hakkın kendisi,
Kendine gel be ey nefis; bir an bile, boş durma der...'
Eratna beyine vezir, olunca amcazadesi
...Alâeddin Ali Şah-ı Rumi,
....Bu eserleri besleyecek zengin vakıflar kurdu.
.....Köyü ve etrafındaki geniş araziyi,
.....Yeğeni Elvan Çelebi'ye bağışladı.
...Bir rivayete göre; babası Âşık Paşa'nın,
Bin üç yüz yirmi altı da, Mısır'a yola gitmesi
Ya da eceli vaciple, dostu vuslat üzerine...
Nur âlemlerine gidip, geldim diye el etmesi
İnince bize sır olan; dehlizin derinlerine...

...Oğul Elvan çelebi;
Onun yerine geçerek, deryalardan su içerek,
İnsanları güler yüzle, hak yola davet ederek
Allahın emir ve yasak, kıldığını bildirerek
Hidayete koşmasına, nasihatle meşgul oldu...
...Sohbetlerinde birçok kimsenin yetişmesine
....Vesile için yol gösterip, nice gönüllere hidayet doldu.
.....Birçok devlet adamı ve şairin doğru yola,
.....Ulaşmasına sebep oldu,
.....Bunun için koştu, hep hayatta dört nala...
O devirlerde, ortalara çıkan
Babailerin, sapık inancından
Çevirmek için, kulları uyararı
Ehli Sünnete, her an ve her zaman
...Onları davet eden Elvan çelebi
...Babası ve dedesi gibi;
...Allahın sevgili kulu, kulların güzeli
.....Zamanın ileri gelen evliyasıydı,
.....Ermişlerden idi, meşhur da bir veli...

*

Kutsal sevgiler od'unda, sonsuz nar-ı aşka kandı
Yanan gönlünün duvarı, aşka ve meşke boyandı
Karanlık düşürme sakın, düşmesin biz kula efkâr
Gün ufka batıp giderken, son bir gayret daha boyar
Gökyüzünü sarmak için, hala ondan ışık yağar
Kutsal sevgiler od'unda, sonsuz nar-ı aşka kandı
Kırık dökük hayatların, hızlıca mevsimi geçer
Kanayan yaradır ömür, bazen bir bakarsın meğer
Deyip dünyanın zevkine, vermedi fazla bir değer
Yanan gönlünün duvarı, aşka ve meşke boyandı

*

Yerleşmesi sebebiyle, Toprak kokan güzel köye,
Belki unutmaz, bir yerden bize dostça bakar diye
Nice hizmet ve önderlik, etmiş bu değerli veli
Yol göstermiş hakikate, hep oldu ismi himaye...
Bundan sonra köyün adı, Elvan diye dile geldi,
Daha sonra resmîyette, bu isimle hep güzeldi
Ruhları saran düşlerle, göğe dualar yükseldi
Çocukça gülümsemeler, mühürlü gönüller deldi

...Tarihe dizdiği doyumsuz anılarla,
...Elvan Çelebi'nin Elvan Köyünde
....Yaşanmıştı asırlar, kim bilir daha nice güzeldi...
Elvan Çelebi'nin doğumu gibi,
Bilinmemektedir ölüm tarihi,
Elvan köyünde açtılar kabrini;
Yer yatağıdır burada türbesi.
...Türbesini ziyaret edenlerin,
....Çeşitli hastalıklara,
.....Şifa bulduğu rivayetinin,
.....Boşa değildir, belki de söylenmesi...

*

DÜNYA çakırık misali, durmadan döner durur
Boşa çaba ey akrep, yelkovana YETİŞMEK,
Kimine bal kaymaktır, kimineyse barBUNYA
İTİŞMEK boşa dostum, hayat biter can kurur.
Çıktık birer sefere, gideriz gündüz GECE
KOŞALIM rahmanıma, söken şafakta bari
HECE gibi yaşamda, cümlenin var fazlası
Günler hızlı geçer bak, bir umuda COŞALIM

*

Çelebi Elvan
İlham dolu şairdi.
Kaleme hâkim,
Türlü şiirler yazan...
Atalarının
Hayat hikâyesini
Anlattı sağken,
Gör şair payesini...
Bin seksen beyte,
Aşkın hissi inince;
Tarih, kültür ve
Edebiyat sinince

*

Yaşanmış bazı tarihi olaylara ışık tutan
Ecdadının nice yaşam hikâyesini anlatan
Kültürel ve edebiyat değerini de taşıyan
Şair bahtın harabesi, derken onunla yaşayan
...Elvan Çelebi'nin

... 'Menâkıb-ül-Kudsiyye fi Menâsıb-il-Ünsiyye' adlı
.....Manzum eseri meydana çıkmıştır.
.....Osmanlıca bilmiyor olsam da,
.....Bence bu güzide eserin anlamı;
.....'Tanınmış Makamlardaki İnsanların Değerli Yaşam Hikâyeleri'
.....Gibi bir manadaki hislerle, gönlüme akmıştır...
Bu eserin bilinen bir yazma nüshası
Bin dokuz yüz elli beş, belki de elli yedi
Senesinde bulunmuş ve korunmuş dahası
Bu sayede o günden, bu güne gülümsedi
...Konya Mevlana Müzesi Kitaplığında,
....Muhafaza edilmekte olduğunu da
.....Duydu kulağım, haberini okudu gözüm,
.....Yazıyorum bende, okunursa diye sözüm...

*

Dil bakımından
Evliya Çelebi'nin
Bu eserinde,
Eski Anadolu'nun
Öz Türkçesinin;
Öz özellikleri de
Taşınmaktadır.

Aynı zamanda
On üç ve on dördüncü
Yüz yıllarınsa;
Türkün, tarih akımı,
Engin ve önemli,
Güzellikte kaynaktır...

*

Zaman denen olgunun, ardı ve önü hardır
Bilirim elbet bende, dünya gönlümden dardır
Bize sadece rahim ve rahmanımız yardır
O ki bizden razıysa, bizim için bahardır
...Bizim mükâfatımız, Salih amelimiz kadardır
....Örnek alınacak yaşamları olan nice çelebimiz gibi
.....Elvan Çelebimiz vardır.
.....Biz çelebileri unutsak bile,
.....Onların da, bizim de; örnek alıp bağlandığımız,

.....Allahın elçisi, sevgili peygamberimiz vardır...

Feyzullah Kırca

Akbaşlar Köyü / Dursunbey

Paye: rütbe, derece, aşama, basamak